

ŠOLA IN STARŠI

V počastitev mednarodnega tedna otroka sta svet staršev in vodstvo OŠ Polje organizirala v mesecu oktobru delovni sestanki staršev in pedagogov šole. Uvodoma je predavatelj Jan Makarovič podal krajo informacije o temi VLOGA STARŠEV V SODOBNI ŠOLI. Nato je poročal o delu sveta staršev OŠ Polje njegov predsednik Jože Marolt. Ker sta delo in vloga staršev pri razvijanju samoupravljanja na šoli novi obliki, večini verjetno še nepoznani, objavljamo to poročilo v celoti:

Nekaj več kot leto dni, je minilo odkar smo začeli prihajati starši v našo šolo ne samo na govorilne ure z razredniki in na roditeljske sestanke, ampak smo se skušali tvorno vključiti v sicer že razmeroma razvejano samoupravno organizirano delo na šoli.

To nam je omogočil novi zakon o šolstvu, ki v 32. in 43. členu ureja sodelovanje družine s šolo in uvaja organizirano vključevanje interesov staršev v vzgojnoizobraževalno delo.

Težnja zakonskega določila je poglobiti sodelovanje v obeh smereh in mu dati novo kakovost. Zakon uvaja svet staršev, ki po svoji funkciji pomeni delegacijo staršev. Ta lahko obravnava vsa strokovna in samoupravna vprašanja šole ter s predlogi, ki jih daje strokovnim in samoupravnim organom šole, tudi neposredno in s potrebno avtoriteto vpliva na organizacijo in usmerjenost vzgojnoizobraževalnega dela na šoli. Delegira tudi svoje delegate v organe upravljanja šole, kjer enakopravno sodeloča pri zadevah upravljanja.

Starši, ki smo bili do takrat "usposobljeni" pravzaprav smo poslušali poročila o učnih uspehih in neuspehih, o zadovoljivem oz. neprijetnem obnašanju svojih otrok, smo se znašli nepripravljeni pred novo obveznostjo oz. dolžnostjo.

Pa vendar smo s pomočjo vodstva šole in pedagoških delavcev šole na roditeljskem sestanku izvolili delegate - starše v oddelčne skupnosti staršev in v razredne skupnosti, ki se združujejo prek delegatov staršev v svet staršev. V svetu staršev so zastopani delegati vseh razredov od 1. do 8. razreda. Svet staršev šole šteje 18 članov. Ima svojega predsednika in namestnika. V dosežanjem obdobju smo se sestali sedemkrat. Praviloma se sestajamo uro pred začetkom seje sveta šole. Na sejah smo razpravljali o materialih, ki so bili predlagani za dnevni red sveta šole, pa tudi o drugih vprašanjih.

Pri tem so nam bili v oporo gradiva in poročila strokovnih služb šole. Na sedmih sejah sveta staršev smo razpravljali predvsem o naslednjih bistvenih vprašanjih:

- o načinu dela sveta staršev in povezavi s šolo,
- o potrebi sodelovanja staršev v

strokovnem svetu na pedagoških konferencah,

- o finančnem načrtu za leto 1975, investicijah v leto 1975 in o porabi sredstev v preteklem letu,

- o prehrani otrok, delu šolske in mlečne kuhinje, o cenah malice, adaptaciji SMK,

- celodnevni šoli in pripombah staršev na osnutek programa prehoda na celodnevno šolo,

- seznanili smo se z letnim delovnim načrtom vzgojnoizobraževalnega dela OŠ,

- pogovarjali smo se o delovnem načrtu pionirskega odreda Borisa Tomšiča na šoli in o aktivnosti osnovne organizacije ZSMS na šoli,
- o programu strokovnega in

vodilo tako za člane sveta šole kot tudi za strokovne in vodstvene delavce šole. Vpeljana pa je tudi povezovalna oz. informirajoča sveta staršev o delu zasedanja delegatov zbora uporabnikov in zbora izvajalcev skupščine SIS za vzgojo in izobraževanje občine Ljubljana-Moste-Polje, česar se razen stalnih delegatov udeležuje tudi po en član, sveta staršev, ki nato o delu zbora poroča na sejah sveta staršev. In še ena pomembnih oblik seznanja sveta staršev s delovanjem šole: redno tudi prejema glasilo Informator šole.

Ciklostirani Informator izdajajo vodstvo šole in strokovne službe. V njem so na izredno dopadljiv način opisane težave in uspehi dela učenc

ZA VEČJO AKTIVNOST ŽENA

Na nedavni razširjeni seji sveta za spremljanje družbeno-ekonomskega in političnega položaja žensk pri občinski konferenci SZDL so govorili o programu dela sveta in sekcij pri krajevnih konferencah SZDL in o informaciji o podeljevanju odlikovanj ter sprejeli poslovnik za delo sveta v naslednjem obdobju.

Osnovne naloge sveta in sekcij v prihodnje bodo usmerjene v uveljavljanje družbeno-ekonomskega in političnega položaja žensk v vseh sredinah, kjer delajo in živijo. Zlasti pomembne bodo akcije na področju aktivnosti ob mednarodnem letu žensk, uveljavljanja žensk v delegatskem sistemu, vloge žensk - kmetijskih proizvajalk, vodstva pri delu, razširitve družbenega standarda, varstva otrok, celodnevne šole, družbene prehrane in podelitve priznanj ženam aktivistkam.

S tako opredeljenimi nalogami bo svet skupaj s sekcijami posegel na vsa tista področja, ki so izredno pomembna za naš družbeni razvoj.

I. K.

družbenopolitičnega izpopolnjevanja učiteljev,

- o strokovnem svetu šole in vlogi oz. sodelovanju staršev v tem svetu in drugo.

Pri tem smo po razpravah vedno zavzeli enotna stališča o posameznih vprašanjih življenja in dela šole, ki smo jim na sejah sveta šole posredovali ali kot delegatsko spreminjalne predloge ali pa poročali, da se s predlogi strokovnih služb staršev v celoti strinjamo in podpisujemo njihov sprejem. Na seji sveta staršev smo vabil ravnatelj šole in svetovalca šole ter obveščali predsednika sveta šole o naših sejah.

Delo sveta šole, ki je delegatsko sestavljen iz delegatov OZD, delegatov KS, delegatov staršev in delegatov pedagoških delavcev OŠ, poteka kot enakopravna izmenjava mnenj, stališč in oblikovanje skedov, ki so

cev in učiteljev, zapisane nove zakonske spremembe o šolstvu in drugo. Posebno so zanimive in poučne strokovne analize anket, na katere so odgovarjali tako pedagoški delavci kot učenci.

Če se na kratko zadržimo ob učnih uspehih in primerjamo šolski leti 1973/74 in 1974/75, pridemo do nekaterih pozitivnih kazalcev. Učni uspeh na nižji stopnji od 1. do 4. razreda se je navkljub porastu števila učencev v letu 1974/75 nasproti letu 1973/74 izboljšal in znaša 99%. Na višji stopnji od 5. do 8. razreda pa je porast učnega uspeha še boljši: od 86 odstotnega uspeha v šolskem letu 1973/74 se je dvignil v šolskem letu 1974/75 na 97% pri sicer komaj manjšem številu učencev.

Menim, da imajo največ zaslug za uspeh pedagoški delavci, učenci,

starši in ne nazadnje uvedba oddelčnih konferenc. Oddelčne konferenice namreč predstavljajo obliko vzgojnega dela z učenci in hkrati stalnega vzgojnoizobraževalnega dela v raznih obdobjih po posameznih oddelkih. Z vidika učencev in njihovih organizacij pa predstavljajo oddelčne konferenice resnično uveljavljanje njihovih stališč, želja in potreb. Zato bi morali vsi, kar nas je zainteresiranih za delovanje šole, del oddelčnih konferenc še v večji meri podpirati in jih popularizirati.

Ze prej sem omenil, da je bila ena izmed aktualnih tem na vseh strokovnih in samoupravnih stopnjah šole razprava o celodnevni šoli. Glede na aktualnost teme, tudi za starše, naj posvetim nekaj besedi tudi temu vprašanju.

Katera so dejstva, ki govorijo za celodnevno šolo? Pomembne so tri osnovne značilnosti, ki vplivajo na nastajanje celodnevne šole tudi pri nas:

1. upadanje varstvene in vzgojne moči družbe. Družina se je namreč z razvojem industrije spreminjala (npr. zaposlitev žene - matere);

2. vedno hitrejši razvoj znanosti in tehnike, spriči katerega mora šola posodobljati svoj učni proces;

3. nagli razvoj znanosti in tehnike, povečanje prostega časa delovnega človeka. Prosti čas pa ima za posledico dopolnilno izobraževanje delavcev, specializacijo, ker vse zahteva že prej omenjeno mehanizacija in avtomatizirano proizvodnjo. Zato staršem za vzgojo njih otrok in za njih učni uspeh primanjkuje časa - kljub prej navedenemu navidezno večjemu prostemu času staršev.

In še dva bistvena momenta sta pomembna za pozitivno odločitev za celodnevno šolo:

- celodnevna šola postavlja načelo enakih možnosti in vzgoje in izobraževanja za vso mladino in ureja vprašanja diferenciacije mladih tudi na tem področju;
- celodnevna šola ima tudi temeljno nalogo, da vsak učenec konča osnovno šolo v rednem roku.

Vsako izmed nas staršev želi svojim otrokom dobro. Zato naj deluje in pomaga na vseh področjih (v OZD, KS in kot delegat na vseh ravneh upravljanja od občine navzgor), da bi do celodnevne šole čimprej prišlo tudi na naši osnovni šoli.

Katere pa so pred nami naloge, ki bi jim kazalo posvečati večjo pozornost v bodoče?

1. Starši in svet staršev bo moral še pozorneje spremljati (in tudi pomagati) življenje in delo pedagogov in učencev v šoli.

2. Še tesneje velja sodelovati z vodstvom šole in družbenopolitičnimi organizacijami na šoli.

3. Poiskati moramo pristnejši stik z razrednimi in oddelčnimi skupnostmi staršev, in to s povečanim informiranjem zgoraj navedenih samoupravnih struktur staršev, s posredovanjem njihovih želja in potreb navzgor ter z reševanjem let. To sodelovanje smo v preteklosti malce zanemarili. Zato bi morali v bodoče INFORMATOR šole zaenkrat prejemati vsaj predsedniki oddelčnih skupnosti staršev. Nadalje bi morali razvijati osnovne celice samouprave staršev na šoli - oddelčne skupnosti staršev, kjer postaja razrednik prvi med enakimi. Razmisliti bi morali o

ŽIRIJA ZA PODELJEVANJE PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA PRI MESTNI KON- FERENCI SZDL LJUBLJANA, KOMENSKEGA 7

Razpisuje
za leto 1976

80 srebrnih Priznanj Osvobodilne fronte,

ki jih bomo podelili za območje ljubljanskih občin ob obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda - 27. aprila 1976.

Priznanja bomo podelili posameznikom in organizacijam na območju mesta Ljubljane za dosežke trajnejše vrednosti v družbenopolitični dejavnosti, razvijanju samoupravnih odnosov in uveljavljanju revolucionarnih tradicij Osvobodilne fronte.

Žirija bo predvsem upoštevala delovne ljudi, občane in njihove organizacije, ki so se posebno izkazali in so še dejavni pri ureditvi idejnopolitičnih nalog SZDL, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, organizacijah združenega dela, samoupravnih in družbenopolitičnih skupnostih, še posebej pa pri socialistični vzgoji mladine. Pri tem bomo upoštevali tudi mlajše družbenopolitične delavce. Izbrali bomo zlasti tiste, ki za svoje družbenopolitično delo še niso dobili pomembnejših družbenih priznanj, odlikovanj ali nagrad.

Predloge za srebrna Priznanja OF naj pošljejo predlagatelji (družbenopolitične in družbene organizacije, organizacije združenega dela, društva in drugi družbeni dejavniki) komisijam za podeljevanje Priznanj OF pri občinskih konferencah SZDL oziroma mestni žiriji najkasneje do 15. januarja 1976.

Kasnejših predlogov žirija ne bo mogla upoštevati v letu 1976.

Žirija za podeljevanje
Priznanj OF
pri mestni konferenci SZDL Ljubljana
Komenskega 7

Izvršni odbor občinske konference SZDL je na 5. seji 18. novembra 1975 razpravljal o letošnjem razpisu priznanj OF ter ugotovil, da bo možno v občini podeliti petnajst srebrnih priznanj Osvobodilne fronte, od tega trinajst za posameznike in dve za organizacijo. Izvršni odbor poziva vse možne predlagatelje, da pošljejo predloge do 15. januarja na naslov: Komisija za odlikovanje in žirija za priznanja OF pri občinski konferenci SZDL Ljubljana Moste-Polje, Ob Ljubljanici 42.

povezavi in razvijanju odnosov med oddelčnimi skupnostmi učencev z oddelčnimi skupnostmi staršev. To je le nekaj napotkov za delo nas vseh v prihodnje, morali pa bomo napake, ki jih pri delu delegacije še niso ugotovili, takoj ob ugotovitvi odpraviti.

Ob koncu naj se zahvalim vsem pedagoškim delavcem, vodstvu šole, predsednici sveta šole in ravnatelju šole, ki so bili vedno pripravljeni sodelovati in pomagati pri usmerjanju dela sveta staršev in upam, da bo tako pripravljenost in pomoč prisotna pri zgoraj navedenih tudi v tekočem šolskem obdobju.

Nato smo imeli roditeljske razredne sestanke, na katerih smo izmenjali mnenja in gledišča o posameznih vprašanjih s področja vzgoje s pedagoškimi delavci šole.

Ob zaključku še to: delovni sestarek na šoli je kljub nenačrtovanju dogodkov med predavanjem, neozvočenem prostoru, v celoti uspel. Udeležilo se ga je nekaj sto staršev in pedagoških delavcev, ki bodo v prihodnje s skupnimi močmi obravnavali tudi zgoraj navedene pomanjkljivosti, oz. še uspešneje reševali skupne probleme socialistične vzgoje in izobraževanja naših otrok

JOŽE MAROLT

V SPOMIN TONETU HEGLERJU

V sredo, 14. septembra nas je nepričakovano presenetila novica, da je TONE HEGLER umrl. Vsi smo se spraševali, kako je to mogoče, saj je bil še prejšnji dan poln delovne vne in načrtov za krajevno skupnost.

Tone Hegler se je rodil kot kmečki sin 29. januarja leta 1924 v Podgonci - SO Grosuplje. Nazadnje je bil zaposlen v SAP LJUBLJANA kot tajnik samoupravnih organov in urednik glasila tega podjetja.

Med okupacijo se je odzval klicu OF in se vključil v njeno ilegalno delo. Bil je v NOB ter dve leti in pol v zaporu v Volteri, ker ga je okupator konec leta 1942 obsojal na do smrtno ječo. Član ZKJ je bil od leta 1948, bil je rezervni kapetan, ustanovitelj AMD Moste in deloven ter poštvovalen član. Bil je aktivist družbenopolitičnih organizacij KS Štepanjsko naselje. Čeprav ni bil rojen v Štepanji vasi, so ga vsi poznali in imeli za Štepanjca. Vsi, ki smo ga poznali, vsi, ki smo z njim sodelovali pri delu krajevne skupnosti, smo ga imeli za poštenjaka in tovariša v praviem pomenu besede. Bil je skrben mož in oče svoji družini, dober gospodar, nadomestljiv in požrtvovalen delavec na delovnem mestu in v družbenopolitičnih organizacijah.

Bil je ustanovitelj KS Štepanja vas in njen osemletni predsednik. Njegovo delo v KS nam bo v trajen spomin.

Dandanes hodimo in se vozimo po asfaltu tudi v naši KS, gre v prvi vrsti zasluha Tonetu Heglerju, saj je bil on tisti, na čigar pobudo so bila ta dela uresničena. Predvsem njegova zasluha je, da je javna razsvetljava zadovoljiva, da so urejeni potoki na Gmajni in da je ostala trgovina MERCATOR v naši KS.

Ni pa mu bilo dano, da bi dočkal uresničevanje načrtov v novem Štepanjskem naselju, dasiravno je bil zavržen kot sodelavec in svetovalček od prvih zamisli in načrtov za to naselje.

Veliko časa, truda, potov in dela pa je vložil v predlog za imenovanje ulic v novem Štepanjskem naselju. Zal, ta predlog še danes ni uresničen tako, kot je želel skupaj z občani.

Za vsestransko, plodno in nesebično delo v KS in družbenopolitičnih organizacijah je prejel red dela s srebrnim vencem ter priznanja in pohvale SO Ljubljana Moste-Polje ter OK SZDL Ljubljana Moste-Polje.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu, pri delu v KS in družbenopolitičnih organizacijah pa ga bomo pogrešali, ker je prerano odšel od nas.

KRAJEVNA SKUPNOST
IN
DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE
ŠTEPANJSKO NASELJE

VESTI IZ KULTURE

V četrtek, 2. oktobra je bila odprta v Jelovškovi galeriji letošnja zadnja likovna razstava. To pot so razstavljali amaterski slikarji in kiparji občine Moste-Polje; bili so številno zastopani, saj jih je sodelovalo kar dvajset. Umetniški program ob odprtju je izvajal trio Lorenz.

V festivalni dvorani je bila 3. oktobra prireditev ob tednu otroka, ki so jo izvajali učenci ljubljanskih osnovnih šol. Iz občine Moste-Polje so nastopili člani šolskih kulturnih društev Ketteja in Murna ter Jožeta Moškriča in gojenci glasbene šole.

25. oktobra je v Slapah gostovalo lutkovno gledališče Jožeta Pengova iz Šiške za igrico Lutke strica Jurja. Za mlade gledalce je bil to izreden dogodek, saj je bilo to prvo tovrstno gostovanje v tem kraju. Prireditev je bila v okviru kulturne akcije.

V nedeljo, 26. oktobra so imeli na Lipoglavu potopisno predavanje o Španiji, spremljano z glasbo in barvnimi diapozitivi. Predavatelj Stane Tavčar je bil za izvajanje deležen vidnega priznanja.

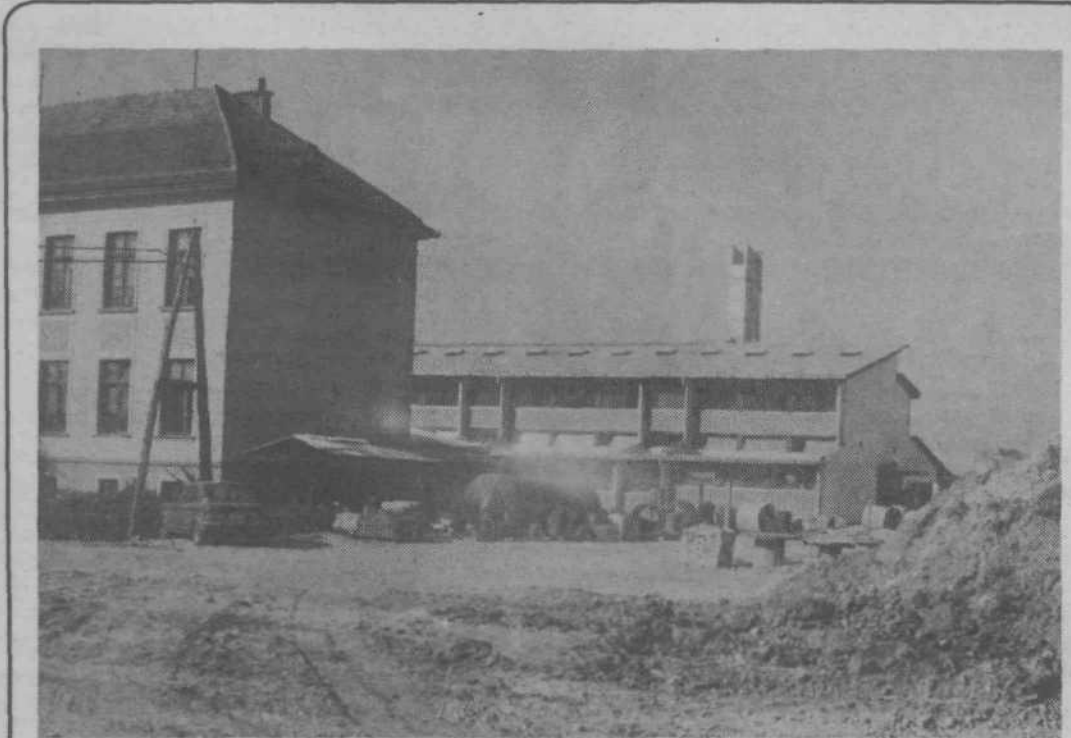
V okviru kulturne akcije je 26. oktobra nastopil v Senozetih oktet Gallus s peštrm programom. Za vse navzoče je bilo to izredno umetniško doživetje in so izvajalce nagradili z lepimi aplavzi.

Za dan mrtvih so bile komemoracije na Kodeljevem, v Zalogu, na Urhu, Vevčah, in v Kaslju, pri katerih so sodelovali pihalni orkester Vevče, pevka zbora Moste in Zalog ter učenci osnovnih šol.

Na Lipoglavu so imeli 7. novembra že drugo predavanje Staneta Tavčarja, na katerem je občinstvu prikazal najzanimivejša mesta in značilne pokrajine Maroka. Občinstvo, ki se je polnoštevilno udeležilo prireditve, je izrazilo željo po nadaljnjih tovrstnih predavanjih.

Gledališke skupine v naši občini so že pričele s pripravi za novo sezono. V Zalogu pripravljajo Camolettjevo komedijo Boeing-Boeing v režiji Ivana Lukanciča, v Zavoru so že stekle vaje za Labicheovo komedijo v priredbi Žarka Petana Gospod Evstahij iz Šiške, v Senozetih pa pripravljajo prireditev ob praznovanju 29. novembra in obnavljajo uspelo igro iz preteklega sezone Naši trije angeli. Na VI. gimnaziji študirajo v režiji prof. Helene Potokarjeve delo Ivana Cankarja Lepa Vida, kar bo še posebej primerno v prihodnjem letu ob praznovanju Cankarjeve obletnice.

Tudi v drugih društvih so v glavnem že izbrali programe ter bodo v kratkem pričeli z delom.

Zadnje oktobrsko nedeljo se je v funkciji gradbenega odbora za zgraditev prizidka OŠ Sostro sestal naš gradbeni odbor v sestavi: Jenz Jančar, Albert Šibli, Stane Keber, Slavko Kastelic, Jože Skubic in inž. Janez Novak. Odločil se je, da bo pregledal stanje nove stavbe in po potrebi še poslednjič opozoril na morebitne napake in tehnične pomanjkljivosti.

V bistvu odbor ni našel težjih napak, opazil pa je kopico tehničnih gradbenih pomanjkljivosti, ki jih bo treba odpraviti še pred tehničnim prevzemem. O svojih pripombah je odbor sklenil obvestiti investitorja in izvajalca del. Ena večjih pomanjkljivosti je prav gotovo ta, da je v stavbi precej vlage. Zlasti se to tiče parketa v telovadnici, ki letos še ne bo mogel biti lakiran; čeprav so že potegnjene črte za razne športne igre, bo potrebno počakati, da se parket dobro osuši, nakar ga bo treba postružiti in lakirati pa seveda na novo potegniti tudi črte. Glede zunanje okolice pa gradbeni odbor še ni mogel ničesar dokončnega reči, ker dela še niso končana.

Slovestna otvoritev nove šole bo 28. novembra ob 16. uri popoldne. V ta namen je izvoljen posebni pripravljalni odbor iz vrst članov šolskega kolektiva ter predstavnikov političnih organizacij in društev. Okvirno se že ve, da bo otvoritev - pred šolo - povezana s kulturnim programom, ki bo izveden v telovadnici, nato pa bo manjša zakuska za povabljenе. Po teh slovesnostih naj bi bil v zadržnem domu Zadvor veseli del v režiji Turističnega društva. Podrobnosti bo seveda treba še uskladiti ter izdelati potrebni program slovesnosti.

S tem pa seveda ne trdimo, da je gradbeni odbor že opravil svoje delo. Menimo, da ne imel odbor kasneje še vrsto nalog in ga ne bi kazalo razrešiti, temveč mu dati druge dolžnosti, ki naj bi bile prav tako povezane z možnostmi, ki se odpirajo z otvoritvijo nove šole in telovadnice. O tem svojem nadaljnem delu se bo najbrž moral odbor tudi sam pogovoriti.

A. KASTELIC